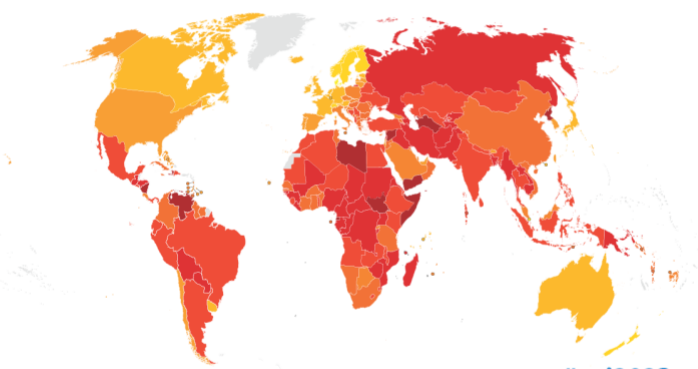

KORUPCIJAS UZTVERES INDEKSS 2023

2024. gada 30. janvārī plkst. 9:30

#cpi2023

www.transparency.org
www.delna.lv

TRANSPARENCY INTERNATIONAL KORUPCIJAS UZTVERES INDEKSS 2023 LATVIJAS REZULTĀTU ANALĪZE

Starptautiskā pretkorupcijas organizācija *Transparency International* (TI) ir [publicējusi Korupcijas uztveres indeksa](#) (KUI) 2023. gada rezultātus. Latvija rezultāti ir uzlabojušies par vienu punktu, salīdzinot ar 2021. un 2022. gadu, sasniedzot 60 punktu atzīmi. Latvijas rezultāti ilgtermiņā ir uzlabojušies, taču pieauguma temps arvien ir pārāk lēns. Latvija turpina atpalikt no daļas Eiropas Savienības (ES) un OECD (Eiropas sadarbības un attīstības organizācijas) valstu, zaudējot iespēju, ka izdosies pietuvoties Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027. gadam (NAP) noteiktajam mērķim – 2024. gada rezultātos sasniegt 64 punktus, kā arī 2027. gadā iegūt 67 punktus.

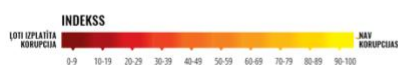
Līdz šim, lai sasniegtu 4 punktu rezultāta pieaugumu, kas nepieciešams 2024. gada mērķa sasniegšanai, Latvijai ir bijuši nepieciešami teju vai 10 gadi. Lēnais progress saistāms ar kavēšanos ieviest drosmīgus pretkorupcijas pasākumus tādās jomās kā politiskā godprātība, publisko resursu izšķērdēšanas novēršana, kā arī biznesa integritātes veicināšana. Attiecīgi tās ir jomas, kuru pilnveide publiskajā un privātajā sektorā strādājošajiem, kā arī pilsoniskās sabiedrības organizācijām kā Delna, jāuzstāda par prioritāti.

KORUPCIJAS UZTVERES INDEKSS 2023

EIROPAS SAVIENĪBA

64/100

VIDĒJAIS INDEKSS

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
the global coalition against corruption

VALSTU INDEKSI	
90	Dānija
87	Somija
82	Zviedrija
79	Nīderlande
78	Vācija
78	Luksemburga
77	Īrija
76	Igaunija
73	Beļģija
71	Austrija
71	Francija
61	Lietuva
61	Portugāle
60	Latvija
60	Spānija
57	Czechia
56	Itālija
56	Slovēnija
54	Polija
54	Slovākija
53	Kipra
51	Malta
50	Horvātija
49	Griekija
46	Rumānija
45	Bulgārija
42	Ungārija

#CPI2023

www.transparency.org/cpi

Latvijas rezultāti Korupcijas uztveres indeksā

TI Korupcijas uztveres indekss (KUI) analizē privātā sektora uztveri par korupciju publiskajā sektorā 180 valstīs un teritorijās. Indeksa aprēķināšanā izmanto 13 dažādus analīzes avotus, tostarp rādītājus, kas saistīti ar demokrātiju un valsts pārvaldi, un veiktas uzņēmēju aptaujas un ekspertu riska novērtējumi. Indeksa rezultātus atspoguļo skalā no 0 līdz 100, kur 0 nozīmē augstu korupcijas līmeni, bet 100 – ka valstī korupcijas nav. Neformāli pieņemts, ka rezultāts līdz 50 punktiem nozīmē būtiskas korupcijas problēmas valstī.

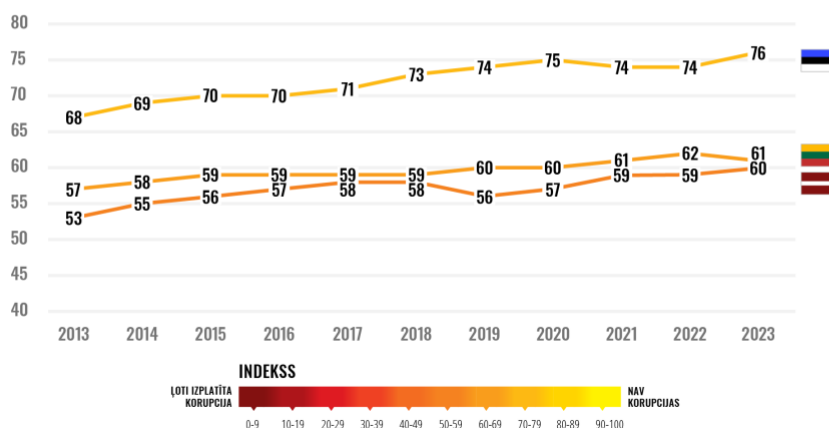
ES valstu vidējais KUI rādītājs saglabājies nemainīgs – 64 punkti, arī OECD valstu vidējais KUI rādītājs saglabājas nemainīgs – 66 punkti. Salīdzinot ar 2022. gada rezultātu, Latvijas rādītājs KUI ir pieaudzis par 1 punktu, pirmo reizi sasniedzot 60 punktu atzīmi. Salīdzinot ar citām ES un OECD valstīm, saņemtais punktu skaits tomēr joprojām ir ievērojami zemāks, lai arī starp 27 ES valstīm Latvijai izdevies pakāpties uz 14. vietu, to dalot ar Spāniju.

Arī Igaunijas 2023. gada rezultāts ir pieaudzis un sasniedzis 76 punktu līmeni, kas ir par 12 punktiem augstāks nekā ES vidēji. Būtiski arī norādīt, ka Igaunijas KUI rādītājs ne tikai ievērojami pārsniedz ES vidējo rādītāju, bet arī visā KUI vērtēšanas laikā bijis vairāk nekā 10 punktus augstāks nekā Latvijai. Rezultāta atšķirība nav tikai pēdējo gadu parādība, kā redzams, aplūkojot vecākus KUI rezultātus. Lietuvas un Latvijas rezultāti šogad ir gandrīz identiski, lai arī ilgstoši Lietuvas rezultāts bijis augstāks par Latvijas atsevišķos gados, Latvija šim līmenim pietuvosies.

Latvijā korupcijas samazināšana ietverta NAP rīcības virzienā “Tiesiskums un pārvaldība”, kurā kā mērķis izvirzīts tiesiskuma un likuma ievērošanas spēcīgāšana. [NAP paredzēts](#), ka Latvijas KUI 2024. gada rezultātos būs 64 punkti un 2027. gadā – 67 punkti. Ņemot vērā Latvijas pašreizējā rezultāta izaugsmes tempu, maz ticams, ka mērķus izdosies sasniegt, [uz to Delna norādīja jau 2021. gadā](#). Rezultātu stagnācija liecina, ka Latvijas līdzšinējā rīcība korupcijas novēršanā nav sekmīga, tādēļ nepieciešama aktīvāka cīņa ar korupciju un konkrētu pasākumu ieviešana praksē.

KORUPCIJAS UZTVERES INDEKSS 2013-2023

LATVIJA, LIETUVA, IGAUNIJA

Ko ir iespējams no šīm tendencēm secināt? Kā KUI rādītāji raksturo korupciju Latvijā un palīdz identificēt galvenos trūkumus un iespējas uzlabojumiem? Lai atbildētu uz šiem jautājumiem, Delna ir pievērsusies KUI rezultātu veidojošo avotu analīzei.

Lai aprēķinātu Latvijas KUI rezultātu, TI izmantoja deviņus avotus no astoņām dažādām institūcijām (skat. attēlu zemāk). Aprēķinot KUI rezultātus, netiek ņemts valsts sniegums kopumā, kas parādās izmantotajos avotos, aptaujās un ekspertu atzinumos, bet tikai tie specifiskie jautājumi, kas saistīti ar korupciju. Pēc tam, kad TI šos datus iegūst, tie tiek pārvērsti punktos, un punkti savukārt tiek apkopoti un prezentēti skalā no 1 līdz 100.

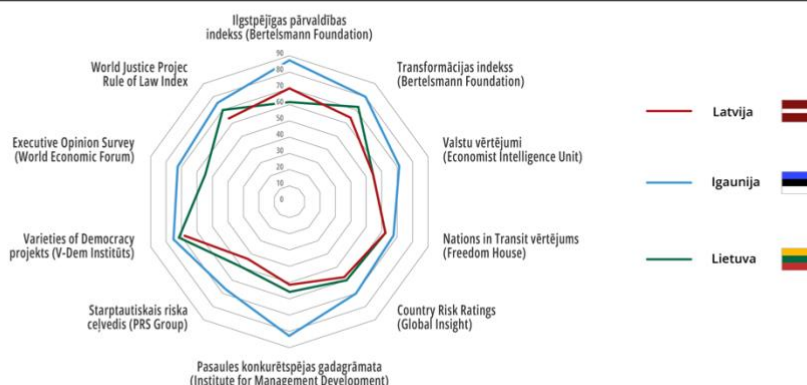
Latvijas KUI indeksa 2023. gada rezultāti skaidrojami ar faktu, ka lielākajā daļā avotu punktu skaits saglabājies nemainīgs. Taču ir atsevišķi avoti, kuros ir izmaiņas vērtējumos:

- Būtiski atzīmēt, ka 2023. gada rezultāta aprēķinā Latvijai iekļauts par vienu avotu mazāk. Proti, datu trūkuma dēļ nav iekļauta Pasaules ekonomikas foruma uzņēmumu vadītāju aptauja, kurā tiek jautāts, cik bieži uzņēmumiem ir jāveic nedokumentēti papildu maksājumi vai jādod "kukuļi" publiskajam sektoram. Latvijas sniegums tieši šajā avotā iepriekš ir bijis relatīvi mainīgs un 2022. gada rezultātos tas būtiski samazinājās (-7).
- 2023. gadā Latvijas rezultāts ir samazinājies (-8) tikai vienā avotā, proti, Pasaules konkurētspējas gadagrāmatas (51) (*Institute for Management Development*) vērtējumā par kukuļdošanas klātesamības uztveri. Iepriekšējā gadā Latvijas rezultāts šajā avotā bija būtiski uzlabojies, taču šī gada rezultāts parāda būtisku samazinājumu.
- Latvijas rezultātā pieaugums (+4) 2023. gadā ir Bertelsmana fonda Transformācijas indeksa rezultātos (65) (*Bertelsmann Foundation Bertelsmann Foundation Transformation Index*), kura ietvaros novērtē, vai valsts amatpersonas, kas ļaunprātīgi izmanto savas pilnvaras, tiek sodītas. Šajā indeksā vērtēts arī tas, cik veiksmīgi valsts pārvaldes institūcijas tiek galā ar korupcijas ierobežošanu un ievieš mehānismus godprātības nodrošināšanai.
- Pieaugums (+3) ir arī "Varieties of Democracy" (*V-Dem*) ikgadējā Demokrātijas ziņojuma rezultātā (72). Šis avots ir relatīvi visaptverošs un apskata gan augsta, gan zema līmeņa

korupcijas uztveri, kā arī vērš uzmanību gadījumiem, kad korupcija atstāj iespaidu uz normatīvo aktu izstrādi un ietekmē normatīvo aktu ieviešanu.

- Neliels pieaugums (+2) ir rezultātā (43) "PRG Starptautiskā valstu riska rādītājā (ICRG), kurā vērtē politiskās korupcijas un interešu konflikta riskus.

KORUPCIJAS UZTVERES INDEKSS 2023 VĒRTĒJUMA APSKATS – LATVIJA, LIETUVA, IGAUNIJA

Salīdzinot Latvijas KUI rādītāju sadalījumu ar Igaunijas un Lietuvas rādītājiem, redzams, ka gan Latvija, gan Lietuva ievērojami atpaliek no Igaunijas vairumā vērtējumu, izņemot "Varieties of Democracy" (V-Dem) ikgadējo Demokrātijas ziņojumu.

Vienīgais rādītājs, kurā Latvija joprojām apsteidz Lietuvu, ir Bertelsmana fonda Ilgtspējīgas pārvaldības indekss, kurā uzmanība pievērsta jautājumam par amatpersonu pilnvaru ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu. Savukārt Igaunijai lielākais pārsvars pār Latviju vērojams šajos avotos:

- Bertelsmana fonda Ilgtspējīgas pārvaldības indekss,
- "PRG Starptautiskā valstu riska rādītājs (ICRG),
- Pasaules konkurētspējas pētniecības centra Konkurētspējas gadagrāmatas ziņojums,
- Žurnāla "The Economist" izdevēja pētījumu grupas "Economist Intelligence Unit" valstu vērtējumi.

Vienlaikus, salīdzinot Latvijas sniegumu ne vien ar kaimiņvalstīm, bet plašāk arī ar ES un OECD valstīm, redzams, ka Bertelsmana fonda Ilgtspējīgas pārvaldības indeksā Latvija uzrāda labāku sniegumu nekā vidēji valstis šajās grupās. Tāpat Latvijas sniegums ir labāks Bertelsmana fonda Transformācijas indeksā un "Nations in Transit" vērtējumā (*Freedom House*).

Tomēr pārējos iepriekš nosauktajos avotos Latvija ievērojami atpaliek arī no ES un OECD valstu grupu vidējiem rādītājiem:

- "PRG Starptautiskā valstu riska rādītājā (ICRG) Latvija būtiski atpaliek no ES vidējā (-19) un OECD vidējā (-21). Vienlaikus tomēr jāatzīmē, ka šis ir vienīgais rādītājs, kurā Latvijas rezultāts, lai arī ievērojami atpaliek no ES un OECD valstīm, tomēr lēnām

uzlabojas un šiem rādītājiem pietuvojas. Reizē ES rezultāts vidēji palicis nemainīgs un OECD nedaudz samazinājies.

- Latvija atpaliek arī Pasaules konkurētspējas pētniecības centra Konkurētspējas gadagrāmatas ziņojumā no ES (-12) un OECD (-16). Šajā rādītājā Latvijas rezultāts ir samazinājies, taču ES ir saglabājies nemainīgs un nedaudz palielinājies OECD valstīs.
- Žurnāla "The Economist" izdevēja pētījumu grupas "Economist Intelligence Unit" valstu vērtējumā Latvija atpaliek no ES valstīm (-8) un OECD vidējā (-13) gan Latvijai, gan salīdzinātajām grupām rezultātus saglabājot 2022. gada rezultātu līmeni.

Uzskaitītajos avotos analizētie specifiskie jautājumi norāda uz trīs jomām, kurās Latvijai joprojām ir lielākais potenciāls savu sniegumu uzlabot un izvairīties no KUI rezultāta stagnācijas saglabāšanās:

- politiskā integritāte;
- biznesa integritāte;
- publisko resursu izšķērdēšanas novēršana.

Politiskā integritāte (politiskā godprātība)

Politiskās integritātes jomā Latvijas rādītājs ir 43 no 100 punktiem "PRS Group" Starptautiskā valstu riska novērtējumā un salīdzinot ar 2022. gada rezultātu ir palielinājies par diviem punktiem. Šajā avotā vērtēti politiskās korupcijas un interešu konflikta riski. Jāatzīmē, ka Latvijas rādītājs vairs nav zemākais Eiropas Savienībā un Latvija apsteidz tādas valstis kā ar Grieķija, Slovākija, Polija, Malta, Ungārija un Rumānija. Latvijas rādītājs atpaliek no Igaunijas par 24 punktiem un no Lietuvas par 7 punktiem. Lai arī Latvijas valdība ir veikusi pasākumus, lai novērstu politiskās korupcijas riskus, zemais rezultāts vedina domāt, ka Latvijā šai jomā joprojām vērojama stagnācija un ir daudz darāmā.

Jāatzīmē, ka Latvijā pēdējos gados ir pieņemti grozījumi tiesību aktos par interešu konflikta novēršanu amatpersonas darbā, kas, cita starpā, aizliedz valsts amatpersonām ieņemt algotus amatus pilsoniskās sabiedrības organizācijās, fondos un/vai sociālajos uzņēmumos. Latvijas soļi regulējuma pilnveidē novērtēti arī [GRECO 5. novērtēšanas kārtas ziņojumā](#). Neraugoties uz to, nepieciešama turpmāka interešu konflikta novēršanas regulējuma ietvara pilnveide. Zināmas bažas izraisa Valsts ieņēmumu dienesta iecere nepamatoti ierobežot valsts amatpersonu deklarāciju publisko pieejamību. Par sevišķi satraucošu apstākli uzskatāms fakts, ka nav iecerēts diferencēt amatpersonas, nosakot nepieciešamību pieejamību saglabāt vismaz augstu politisko amatpersonu deklarācijām.

Vieta uzlabojumiem politiskās integritātes jomā ir arī valsts pārvaldes institūciju iekšējo ētikas kodeksu atjaunošanā un iedzīvināšanā. Acīmredzami nepieciešams solis joprojām ir GRECO rekomendācijas par Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārskatīšanu un atjaunošana, ko deputātiem līdz šim nav izdevies pieņemt. Nepieciešams ieviest praktiskus pasākumus, lai nodrošinātu adekvātas ētikas un korupcijas novēršanas vadlīnijas, taču ētikas kodeksu atjaunināšana un iedzīvināšana nepieciešama arī pašvaldību līmenī.

Par nozīmīgu 13. Saeimas spertu soli uzskatāms 2022. gada 13. oktobrī pieņemtais Interešu pārstāvības (lobēšanas) atklātības likums, taču būtiskas tā daļas joprojām nav izstrādātas un stāsies spēkā vien 2025. gadā, tāpēc sagaidīt šī likuma iespaidu uz aktuālajiem KUI rezultātiem joprojām ir pārāgri.

Mazs progress bijis vērojams arī politisko partiju sistēmas spēcīgāšanā. Lai gan pirms vairākiem gadiem veiktā partiju finansējuma reformas iecere bija ne vien šauru biznesa interešu ietekmes ierobežošana, bet arī partiju sistēmas spēcīgāšana, partiju biedru skaits joprojām saglabājas zemā līmenī. Neatrisināti jautājumi saistāmi arī ar [partiju sistēmas pārskatāmības](#) un konkurences problēmām, kas izriet no politisko partiju apvienību darbības.

Biznesa integritāte (godprātība uzņēmējdarbībā)

Pasaules konkurētspējas gadagrāmatas (Institute for Management Development) Latvijas rezultāts ir samazinājies par 8 punktiem, sasniedzot 51 punktu. Jāatzīmē, ka iepriekšējā gada rezultātos Latvijas rezultāts šai avotā bija palielinājies. Avots pievēršas jautājumam par kukuļdošanas klātbūtni. Attiecīgi varam secināt, ka attiecībā uz uztveri par kukuļdošanas klātbūtnes samazināšanos optimisms būtu pārags.

Par ietvaru godprātības spēcīgāšanai uzņēmējdarbībā tiek uzskatīta Pasaules ekonomikas foruma Globālās nākotnes padomes pārredzamības un pretkorupcijas padomes biznesa integritātes programma. Šī programma iekļauj arī uzņēmumu apņemšanos atklāt datus un informāciju, kas ir būtiska integritātei, piemēram, uzņēmuma korupcijas novēršanas politiku un statistiku par to izpildi, patiesajiem labuma guvējiem un operācijām citās valstīs, kā arī politisko iesaistīšanos (piemēram, lobēšanas aktivitātes un finanšu darījumi ar valsts amatpersonām un politiķiem).

Daļēji ar šo jomu saistīto problemātiku varētu palīdzēt risināt Interesešu pārstāvības atklātības likumam nepieciešamā papildu regulējuma pieņemšana un sistēmas pilnvērtīga ieviešana. Taču jāņem gan vērā, ka būtiska jaunā likuma daļu ieviešana kavējas. Savukārt Latvijas patieso labuma guvēju reģistrs līdz šim uzskatīts par vienu no labākajiem pasaulē.

Vienlaikus jāuzsver, ka nozīme ir ne vien normatīvajiem aktiem, bet arī uzņēmumu īstenotajai korporatīvajai kultūrai un pretkorupcijas politikai. Delna 2021. gadā pētīja Latvijas lielāko uzņēmumu praksi un nostāju pretkorupcijas datu publiskošanā. Secinājām, ka pieprasījums pēc biznesa atklātības aug ne vien rietumvalstīs, bet arī Latvijā. Vairāki uzņēmumi norādīja, ka arvien lielāks spiediens atklāt nefinanšu informāciju nāk gan no investoriem, gan sadarbības partneriem (citiem uzņēmumiem, piegādātājiem, klientiem). Delna arī 2021. gada novembrī publicēja [pētījumu par Latvijas vērtīgāko uzņēmumu praksi informācijas un uzņēmuma pretkorupcijas politikas atklāšanā](#) un atklātā biznesa vadlīnijas, kā arī uzsāka iniciatīvu uzņēmumiem "Nulles tolerance pret korupciju".

Publisko resursu izšķērdēšanas novēršana

Publisko līdzekļu izlietojuma godprātības un atklātības nodrošināšanā Latvijas vērtējums arī šogad nav uzlabojies, kā rāda žurnāla "The Economist" izdevēja pētījumu grupas "Economist Intelligence Unit" valstu vērtējumu avots.

Aizdomas par publisko resursu izšķērdēšanu joprojām rada publiskajā telpā izskanējušās ziņas par publiskajiem iepirkumiem valsts un pašvaldību līmenī. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs arī 2023. gadā (KNAB) sadarbībā ar Eiropas Prokuratūru (EPPO) veica procesuālas darbības aizdomās par ES līdzekļu izkrāpšanu vairākās pašvaldībās, piemēram, [Valkas novadā](#), [Valmieras novadā](#) un [Līvānu novadā](#), turklāt, KNAB redzeslokā saistībā ar

iespējamu krāpšanu nonācis arī [Siguldas novads](#). Nacionālā mērogā joprojām aktualitāti saglabā arī 2021. gadā plašu rezonansi guvusī "[Būvnieku karteļa lieta](#)".

Delna jau 2021. gadā [vērsa uzmanību](#) uz to, ka valsts budžeta sagatavošanas procesu Ministru kabinets joprojām veic likumam neatbilstošā veidā. Normatīvā regulējuma ignorēšana budžeta projekta sagatavošanas procesā nenodrošina jēgpilnu sabiedrības iesaisti un pārraudzības iespējas, liecinot par parlamentārās kontroles trūkumu. Šīs problemātiskas novēršana joprojām nav politiskajā dienas kārtībā, neskatoties uz atsevišķu organizāciju centieniem jautājumu aktualizēt arī 2023. gadā.

Jāņem vērā, ka Saeimai ilgstoši nespējot pieņemt grozījumus Saeimas Kārtības rullī, Saeimas izdevumu likumību un lietderību Valsts kontrole joprojām nerevidē. Šobrīd izstrādē ir likumprojekts, kurā plānots Valsts kontrolei šo iespēju tomēr dot.

2022. gada martā pieņemtie grozījumi Publisko iepirkumu likumā ir stājušies spēkā no 2023. gada 1. janvāra, paredzot izveidot līgumu reģistru, lai nodrošinātu iepirkumu līgumu izpildes pārredzamību. Tāpat paredzētas arī plašākas kontroles un uzraudzības iespējas, lai pārliecinātos, ka līgumi izpildīti atbilstoši līgumā paredzētajam. Tomēr regulējumā joprojām saglabājas trūkumi, piemēram, attiecībā uz informācijas publicēšanas pienākumu par zemsliedzīgā iepirkumiem un Iepirkumu uzraudzības biroja pienākumu izskatīt trešo pušu sūdzības par iepirkuma procesu.

Kopsavilkums un ieteikumi

Latvijas 2023. gada KUI rezultāti liecina, ka, lai gan Latvijas virzība korupcijas mazināšanā saglabā savu pozitīvo ilgtermiņa dinamiku, tomēr lēnais progress nozīmē, ka Latvijas NAP izvirzīto mērķu sasniegšana 2024. un 2027. gada rezultātu pieaugumam nav iespējama. Latvijai palicis tikai viens gads, lai sasniegtu 2024. gadam uzstādīto mērķu un nepieciešama ambicioza izlēmīga rīcība, definējot korupcijas novēršanu un apkarošanu kā valstisku prioritāti. Lai gan atzinīgi vērtējams fakts, ka E. Siliņas [valdības deklarācijas](#) (2023) sadaļā par Drošu Latviju iekļauts punkts ar apņemšanos attīstīt tiesībaizsardzības iestāžu sistēmu un investēt tās cilvēkresursos un izglītībā, šāda apņemšanās, lai gan būtiska eksistējošā normatīvā regulējuma pilnvērtīgai ieviešanai, varētu nebūt pietiekami ambicioza.

Balstoties uz veikto analīzi, Delna iesaka valdībai un lēmumu pieņēmējiem uzsākt darbu pie iepriekšējos gados identificēto problēmu risināšanas un jauno izaicinājumu pārvarēšanas.

Politiskā un publiskā sektora godprātība

- Stiprināt pasākumus interešu konflikta novēršanai: i) ieviešot mehānismus augsta līmeņa amatpersonām deklarēt privātās intereses, tiklīdz tās rodas; ii) nodrošinot valsts amatpersonu deklarāciju pieejamību mašīnlasāmā formātā; un iii) uzlabojot Valsts ieņēmumu dienesta valsts amatpersonu deklarāciju un citu datu kvalitāti un pieejamību.
- Sašaurināt pašvaldību deputātu amatu savienošanas iespējas, liedzot iespēju pašvaldību deputātiem ieņemt amatu pašvaldības iestādēs, kuras saņem pašvaldības budžetu.
- Valsts un pašvaldību pārvaldes institūcijām sekot prokuratūras piemēram un izstrādāt vai atjaunot savus ētikas kodeksus, kā arī iedzīvināt ētikas kodeksus institūciju darbā.

- Veikt interešu konflikta pārvaldības sistēmas un risku novērtējumu, novēršot trūkumus pārvaldībā, un izveidojot sistēmu, kas ir atbilstoša šīs dienas vajadzībām un balstās GRECO rekomendācijās.
- Paredzēt publiskas institūcijas vadītājam plašāku piekļuvi padoto amatpersonu deklarāciju nepubliskajai daļai.
- Pārskatīt valsts finansējuma politiskajām partijām piešķiršanas modeli, nodrošinot godīgāku sistēmu attiecībā uz partijām bez nacionāla līmeņa ambīcijām, kā arī novēršot citus sistēmas trūkumus.
- Veikt grozījumus Saeimas kārtības rullī, uzlabojot likumdošanas procesa izsekojamību un nostiprinot regulējumā Saeimas komisiju darba organizācijas labās prakses.

Godprātība privātajā sektorā

- Aicināt uzņēmējus būt aktīvākiem centienos novērst un atklāt korupciju priekšlaicīgi, kā arī publiskot uzņēmuma datus un informāciju, kas attiecas uz korupcijas novēršanu un pretkorupcijas sistēmām.
- Celt izpratni un informētību privātajā un publiskajā sektorā par korupcijas un kukuļdošanas formām.
- Uzsākt pieņemtā Interesešu pārstāvības atklātības likuma ieviešanu un pilnveidi.

Publisko resursu izšķērdēšanas novēršana

- Papildināt esošos publisko iepirkumu kontroles mehānismus ar atklātiem un līdzdalīgiem uzraudzības pasākumiem, iesaistot tajos pilsonisko sabiedrību (piemēram, popularizējot un rodot finansējumu integritātes paktiem).
- Izvērtēt veidus, kā uzlabot valsts budžeta pieņemšanas procesu, novēršot sistemātiskus normatīvo aktu pārkāpumus.
- Veicināt atbildīgu publisko līdzekļu kontroli un izlietojumu, nodrošināt atbilstošus kontroles mehānismus.
- Nodrošināt lielāku informācijas atklātību un standartizētu pieeju pašvaldībās attiecībā uz zemsliekšņa iepirkumiem.
- Rast risinājumu, lai Iepirkumu uzraudzības birojs izskatītu trešo pušu sniegtās sūdzības par iepirkumiem.
- Veikt grozījumus Saeimas kārtības rullī, nodrošinot Valsts kontrolei pilnvaras veikt Saeimas budžeta revīziju.

“Sabiedrība par atklātību – Delna” / *Transparency International Latvia*

2024. gada 30. janvārī

ti@delna.lv

Šī informācija ir sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par relīzes saturu atbild biedrība “Sabiedrība par atklātību – Delna”.

Kultūras ministrija

Sabiedrības integrācijas
fonds